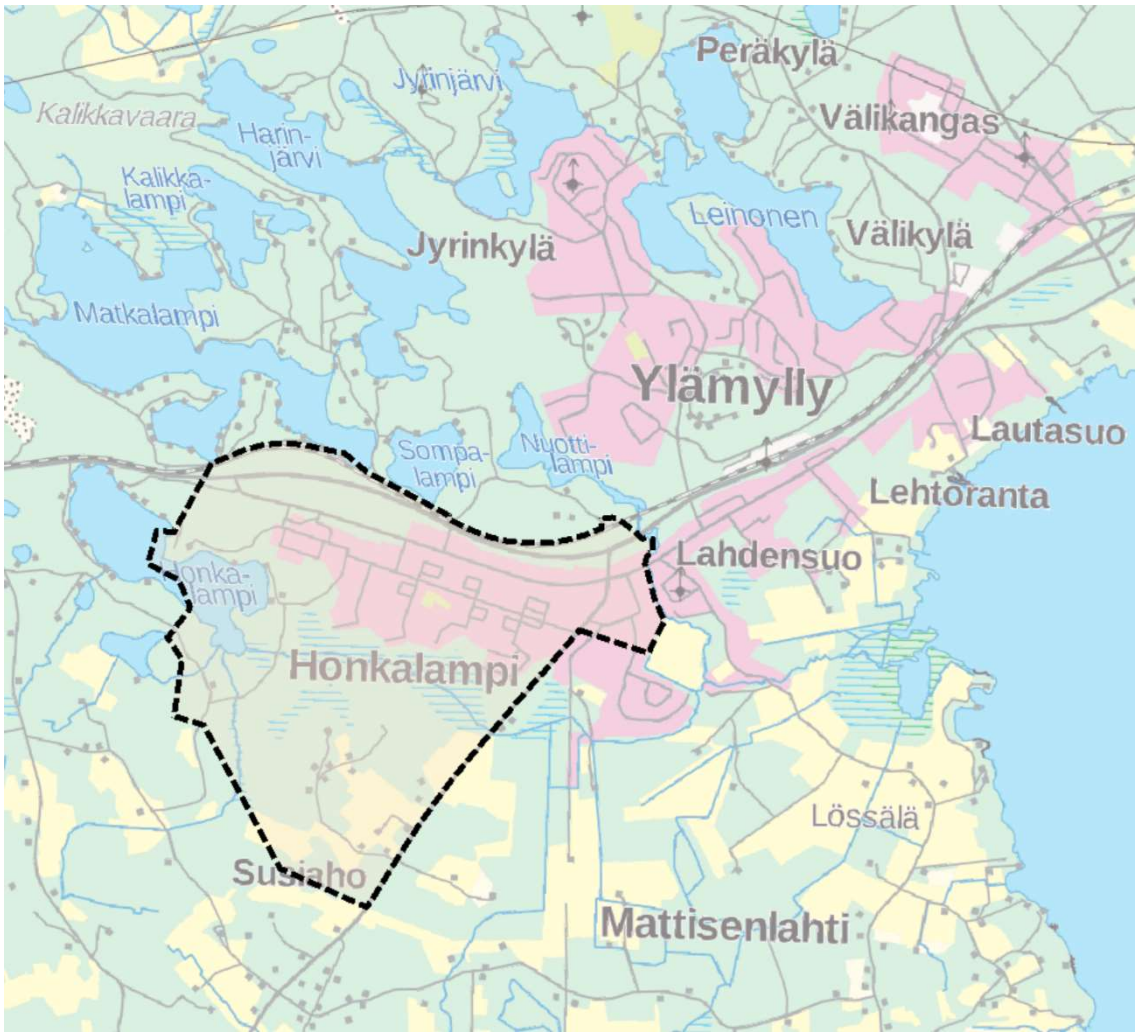
LIPERIN KUNTA

HONKALAMMEN YLEISKAAVAMUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA päivitetty 16.3.2021

Kaava-alueen sijainti ja rajaus Maanmittauslaitos

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU
KAAVAHARJU

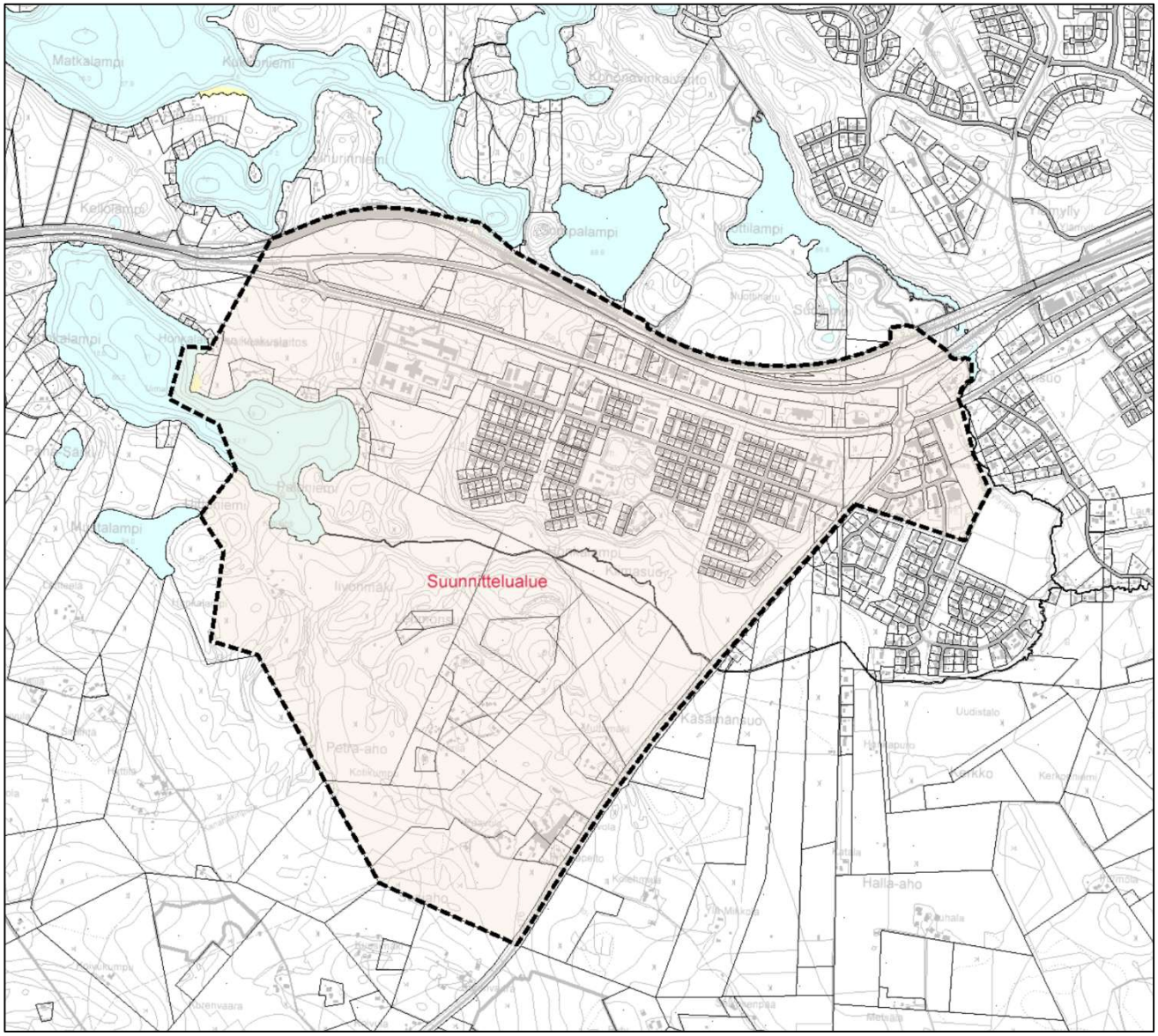
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä.

1 Alueen sijainti ja rajaus

Suunnittelualue käsittää valtatien ja rautatien eteläpuoleisen sekä Liperintien länsipuolisen Honkalammen ja sen eteläpuoleisen taajaman lähialueen.

KUVA 1: Suunnittelualueen likimääräinen rajaus, alueen pinta-ala on noin 490 ha.

2 Yleiskaavamuutoksen tavoitteet

Suunnittelualueella on aikaisemmin kumottu osa Ylämyllyn osayleiskaavasta. Alueella on voimassa Joensuun seudun yleiskaava. Tarkoituksena on päivittää alueen yleiskaava vastaamaan tämän hetken lähtökohtia ja tavoitteita.

Yleiskaavoituksella tarkastellaan mm. taajama-alueen laajenemissuuntia, alueen liikenneverkostoa, hajarakentamisen mahdollisuuksia ja myös Honkalammen rantarakentaminen. Samalla tarkastellaan osin myös Ylämyllyn keskuksen maankäyttöä, tavoitteena turvata maankäytöllisesti keskusta-alueen elinvoimaisuutta, palveluita ja yritystoimintaa.

Yhtenä keskeisenä tavoitteena on selvittää uusien asuinalueiden mahdollisuudet erityisesti Honkalammen läheisillä alueilla suunnittelualueen länsiosassa.

Suunnittelutyön periaatteena mm. rakentamisen, virkistyskäytön, luonnonarvojen ja liikenteen tarpeiden yhteensovittaminen.

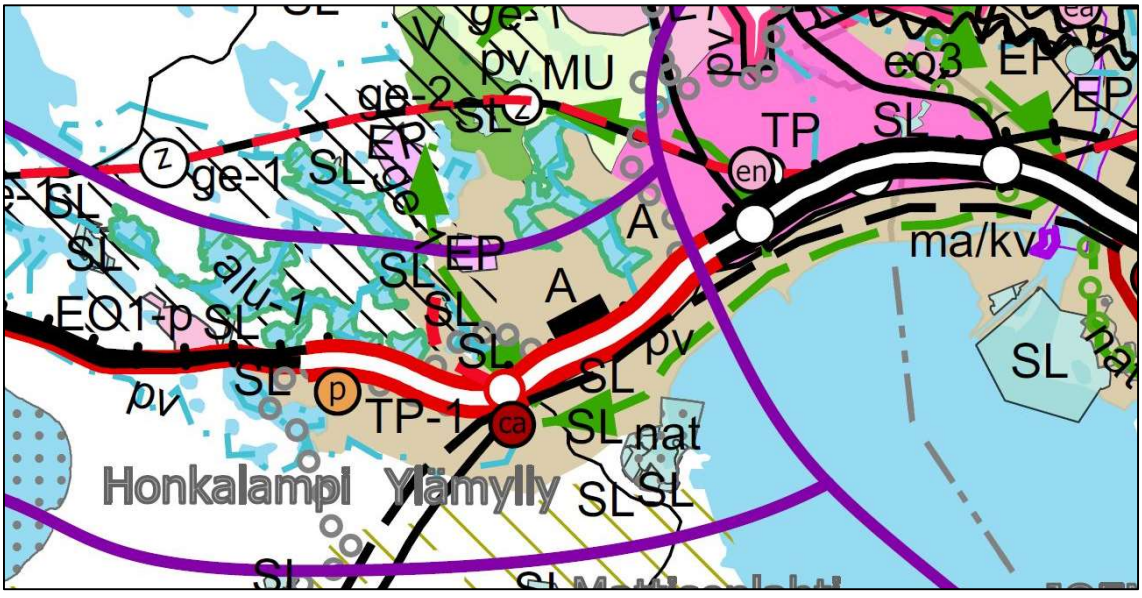
3 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. vaihe on vahvistettu valtioneuvostossa 2007, kaavan 2. vaihe ympäristöministeriössä 2010, 3. vaihe ympäristöministeriössä vuonna 2014 ja 4. vaihe ympäristöministeriössä 18.8.2016.

Pohjois-Karjalan maakuntahallitus käynnisti 21.12.2015 Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 laatimisen. Maakuntakaavatyö on luonteeltaan kokonaismaakuntakaavan tarkistus eli tavoitteena on saattaa maakuntakaava ajan tasalle. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.9.2020. Pohjois-Karjalan maakuntahallitus määräsi 23.11.2020 maakuntakaavan tulemaan voimaan.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 kumosi voimaan tultuaan kaikki aikaisemmat voimassa olevat neljä vaihemaakuntakaavaa. Vain 3. vaihemaakuntakaavan tuulivoima-alueet jäävät edelleen voimaan. Kyseessä on siis koko Pohjois-Karjalan kattava ja kaikki keskeiset maankäytön teemat käsittävä kokonaismaakuntakaava.

KUVA 2. Ote Pohjois-Karjalan voimassa olevasta maakuntakaavayhdistelmästä.

Maakuntakaavassa 2040 suunnittelualue on pääosin taajamatoimintojen aluetta (A) ja osin työpaikka-aluetta (TP-1).

Maakuntakaavassa on esitetty yleismääräyksenä rantojen käytön osalta yksi koko maakuntakaava-aluetta koskeva suunnittelumääräys ja suunnittelusuositus:

Rantojen käyttöä koskevat suunnittelumääräykset ja -suositukset:

Suunnittelumääräys
Ranta-alueita tulee kehittää viihtyisinä monimuotoisen asumisen ja virkistyksen alueina. Rantojen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava luonto- ja maisema-arvot, vesihuollon järjestäminen ja maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Rantarakentaminen tulee mitoittaa siten, että suunnittelussa turvataan alueen luonnon monimuotoisuus, riittävä vapaan rantaviivan määrä sekä yleisen virkistyskäytön tarpeet ja vesille pääsyn mahdollisuudet.
Suunnittelusuositus
Taajamien ja kylien läheisyydessä voidaan rantarakentamisessa käyttää kunnassa yleisesti käytettyä rantarakentamisen mitoitusta tiiviimpää mitoitusta.

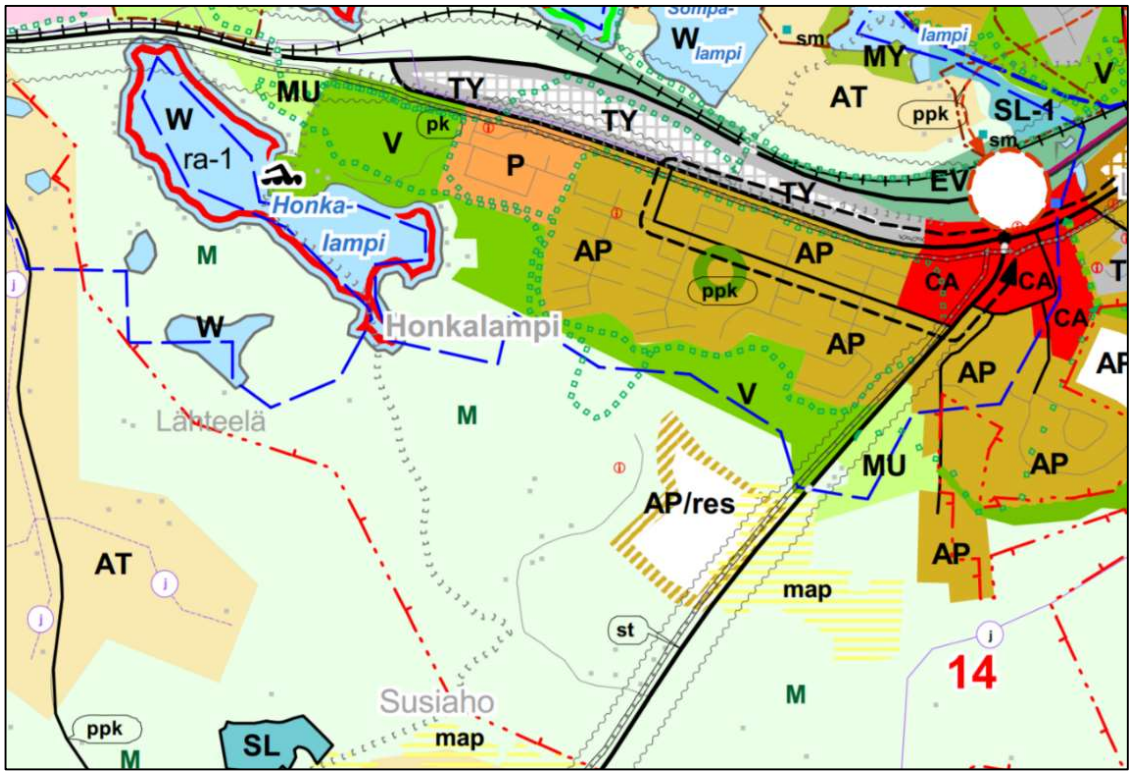
Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1.vaihe

Maakuntahallitus käynnisti 18.5.2020 vaihe-maakuntakaavan eli Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1.vaiheen, jonka pääteemoina ovat turve, arvokkaat suot ja rakennettu kulttuuriympäristö. Vaihe-maakuntakaavan käynnistyspäätöksen yhteydessä maakuntahallitus käsitteli ja hyväksyi vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) luonnoksen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos oli nähtävillä ja lausunnoilla 25.5.–26.6.2020. Pohjois-Karjalan maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.10.2020 ko. osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi on aloitettu kesällä 2020 ja siinä keskitytään moderniin rakennusperintöön.

Yleiskaava

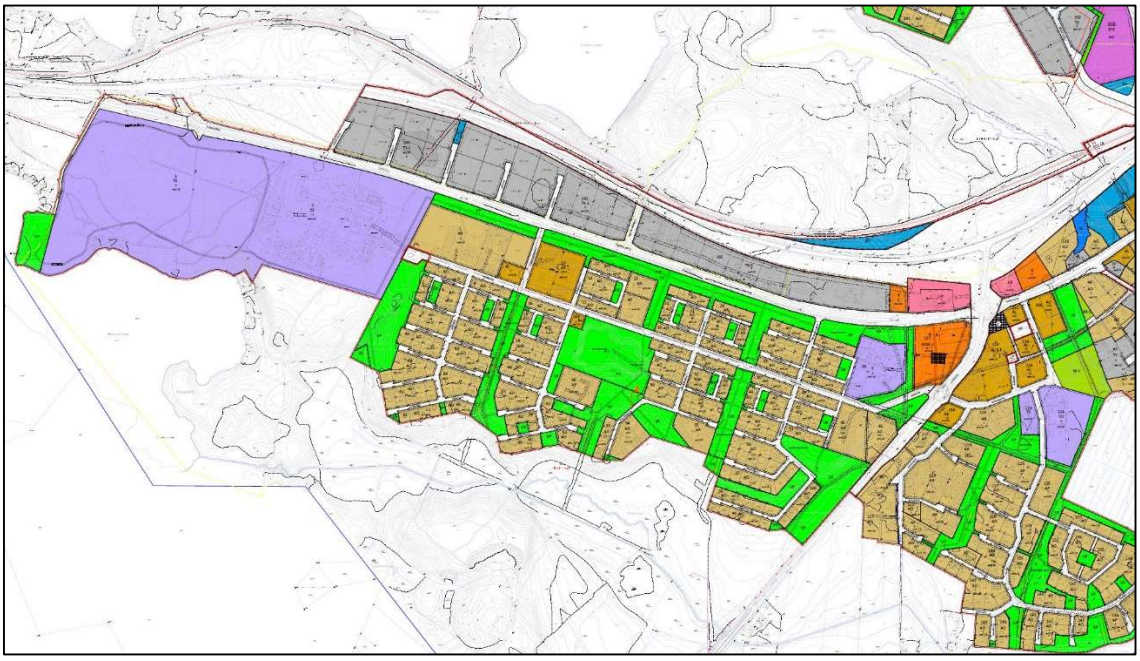
Suunnittelualueella on voimassa Ympäristöministeriön 29.12.2009 vahvistama Joensuun seudun yleiskaava 2020 (kts. kuva 4).

KUVA 3: Ote suunnittelualueen osalta voimassa olevasta Joensuun seudun yleiskaavasta.

Asemakaava

Honkalammen taajama-alueelle on laadittu asemakaava.

KUVA 5: Ote Ylämyllyn ajantasa-asemakaavasta suunnittelualueen kohdalta.

Pohjakartta

Suunnittelualueella on käytössä Liperin kunnan ylläpitämä numeerinen 1:2000 mittakaavainen asemakaavan pohjakartta. Yleiskaavamuutos laaditaan 1:10 000 mittakaavaiselle peruskartta-aineistolle.

Rakennusjärjestys

Liperin kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2012.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätös on tullut voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (maankäyttö- ja rakennuslaki 24 §).

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat nyt yleiskaavoitettavaa aluetta erityisesti seuraavilta osin:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

5 Tausta-aineisto ja selvitykset

Kaavasuunnittelussa hyödynnetään Ylämyllyn aikaisempien yleiskaavojen yhteydessä tehtyjä selvityksiä. Kaavaprosessin aikana tehdään seuraavat selvitykset:

- luontoselvitys
- rakennetun kulttuuriympäristön selvitys
- muinaisjäännösselvitys
- liikenneselvitys
- taajaman ulkopuolella emätilaselvitys

6 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkinnöille.

Maanomistajien ja eri intressitahojen sekä suunnittelijoiden välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Suunnittelun yhteydessä arvioidaan tarvittavissa määrin vaikutukset:

- taajamarakenteeseen
- rakennettuun ympäristöön / kulttuuriympäristöön / asutukseen
- kunnallisteknisiin verkostoihin
- liikenneverkostoon
- viher- ja ulkoilureittiyhteyksiin ja luontoon

7 Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2000) myötä kaavoituksen ominaisuuksiin on kuulunut huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa. Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän hankkeen osalta keskeiset osalliset:

- Liperin kunta, hallintokunnat, päättäjät
- Maanomistajat, asukkaat, kuntalaiset
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY-keskus liikenne- ja infrastruktuuri / Väylä-virasto
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo
- Pohjois-Karjalan sähkö Oy
- Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
- Teknisten verkkojen haltijat
- Metsäkeskus
- Pohjois-Karjalan Virkistysreitistöyhdistys ry

7.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Liperin kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla www.liperi.fi sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnanvirastossa ja kunnan nettisivuilla. Yleiskaavamuutos laaditaan vuorovaikutteisesti keskeisiä osallisia kuullen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 16.1.2020-9.2.2020 kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla. Nähtävilläoloajan jälkeen kaava-aineisto on ladattavissa kunnan internet -sivuilta koko kaavahankkeen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat mielipiteet pyydettiin toimittamaan 9.2.2020 mennessä ensisijaisesti kirjallisena sähköpostilla osoitteeseen maankaytto@liperi.fi tai kirjeellä osoitteeseen Varolantie 3, 83100 Liperi.

Kaavahanketta esittelevä yleisötilaisuus järjestettiin Jyrin ruokalassa ke 22.1.2020 klo 17.00 osoitteessa Patteristontie 12C, Ylämylly.

7.2 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Työn käynnistäminen, kaavan valmisteluvaihe **- kevät 2021**

- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu lokakuussa 2019
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen laatiminen (MRL 62 §, 63 §)
- Kaavahankkeen esittelytilaisuus 22.1. 2020
- Valmisteluvaiheessa maanomistajille suunnattu neuvottelupäivä pidetty 12.8.2020
- Kaavaluonnosvaiheessa maanomistajille suunnattu esittelytilaisuus

Käsittely: OAS:n ja kaavaluonnoksen käsittelyt elinympäristölautakunnassa ja asettamisen nähtäville.

Osallistuminen: Mahdollisuus esittää mielipiteitä OAS:sta ja kaavaluonnoksesta (MRA 30 §). Lausuntopyynnöt ja neuvottelut osallisten kanssa tarvittavissa määrin.

Tiedottaminen: vireilletulosta, OAS:n ja kaavaluonnoksen nähtäville asettamisista ja neuvotteluista ilmoitetaan kuulutuksilla kunnan virallisessa ilmoituslehdessä, ilmoitustaululla ja internet -sivulla www.liperi.fi.

Kaavaehdotus — syksy 2021

- Kaavaehdotuksen laatiminen: kaavakartta ja kaavaselostus

Käsittely: Kaavaehdotuksen käsittely elinympäristölautakunnassa ja asettaminen nähtäville (MRA 19 § yleiskaava).

Osallistuminen: Kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot (MRA 20 §). Mahdollisuus jättää muistutuksia. Viranomaisneuvottelu tarvittaessa lausuntojen ja muistutusten saavuttua.

Tiedottaminen: Kuten edellä

Kaavan hyväksymiskäsittely — loppuvuosi 2021

- Saatujen lausuntojen ja muun palautteen käsittely, vastineiden laadinta
- Kaavaehdotuksen tarkistaminen tarvittaessa

Käsittely: Kaavaehdotuksen käsittely elinympäristölautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksyminen valtuustossa (MRL 37 § yleiskaava).

Osallistuminen: Mahdollinen valitusprosessi. Kaavan hyväksymispäätöksen laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tiedottaminen: Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä.

8 Yhteystiedot

8.1 Kaavan hallinnollinen käsittely

Liperin kunta
Varolantie 3
83100 LIPERI

Tekninen johtaja Jouni Pekonen
Puh. 050 467 3533
Sähköposti: jouni.pekonen@liperi.fi

8.2 Kaavanlaadinta

Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju
Leväsentie 23
70780 KUOPIO

Kaavoitusinsinööri Jorma Harju
Puh. 044 596 3111
Sähköposti: jorma.harju@kaavaharju.fi
www.kaavaharju.fi